

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Допускається до захисту

Завідувач кафедри публічного управління,
адміністрування та міжнародної економіки

назва кафедри

професор Т.В. Сокольська

підпис, вчене звання, ініціали, прізвище

«20» листопада 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

«УДОСКОНАЛЕННЯ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У
СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я (ЗА МАТЕРІАЛАМИ КНП
«СТАВИЩЕНСЬКА ЛІКАРНЯ»)»

Виконала: Чисневич Юлія Олександрівна

прізвище, ім'я, по батькові

підпис

Керівник: доцент Панасюк Вікторія Іллівна

вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

підпис

Рецензент: доцент Гаврик Олеся Юріївна

вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

підпис

Я, Чисневич Юлія Олександрівна, засвідчую, що кваліфікаційну роботу магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2023 р.

РЕФЕРАТ

Чисневич Юлія Олександрівна «Удосконалення політики державного контролю у сфері охорони здоров'я (за матеріалами КНП «Ставищенська лікарня»)»

В роботі досліджено особливості розробки напрямів державної політики контролю у сфері охорони здоров'я та запропоновано ключові шляхи підвищення ефективності державного контролю у сфері охорони здоров'я України крізь призму зарубіжного досвіду.

Виявлено проблематику запровадження нових ефективних механізмів управління у сфері охорони здоров'я, створення умов для формування здорового способу життя населення. Встановлено, що варто акцентувати увагу на факторах, які відображають актуальність прийняття принципів державного контролю у сфері охорони здоров'я, зокрема, це дозволить прогнозувати зміст та спрямованість державного контролю у сфері охорони здоров'я; дотримання принципів дозволить суб'єктам державного контролю у сфері медичної діяльності і його об'єктам адекватно сприймати організаційно-правові дії із безпосереднього здійснення державного контролю.

Практична значущість результатів дослідження полягає у тому, що викладені в дослідженні положення, висновки та пропозиції можуть бути використані для подальшого здійснення наукових досліджень, спрямованих на удосконалення державної політики контролю у сфері охорони здоров'я.

Розроблено рекомендації щодо вдосконалення політики державного контролю у сфері охорони здоров'я, подано пропозиції запровадження в Україні обов'язкового медичного страхування як доцільного кроку, що сприятиме уніфікації ціноутворення на аналогічні медичні послуги, що надаватимуться застрахованим особам; стимулюватиме піклування громадян про свій стан здоров'я, оскільки внески особи, яка протягом страхового періоду не хворіла (хворіла небагато), будуть зменшуватися; сприятиме конкуренції між лікувально-профілактичними закладами різної форми власності і, як наслідок, формуватиме єдиний медичний простір України; полегшить здійснення державного контролю за якістю медичної допомоги, додержання медичних стандартів при діагностиці та лікуванні пацієнтів.

Кваліфікаційна робота магістра містить 94 сторінки, 2 рисунки, список використаних джерел із 65 найменувань.

Ключові слова: політика державного контролю, сфера охорони здоров'я, медичне страхування, якістю медичної допомоги.

ANNOTATION

Chisnevich Yuliya Oleksandrivna "Improving the policy of state control in the field of health care (based on the materials of the Stavyschensk Hospital" KNP)"

The basic concepts of the work examines the peculiarities of the development of the directions of state control policy in the field of health care and suggests key ways to increase the effectiveness of state control in the field of health care of Ukraine through the prism of foreign experience.

The problems of introducing new effective management mechanisms in the field of health care, creating conditions for the formation of a healthy lifestyle of the population have been identified. It was established that it is worth focusing attention on factors that reflect the relevance of adopting the principles of state control in the field of health care, in particular, this will allow predicting the content and direction of state control in the field of health care; compliance with the principles will allow subjects of state control in the field of medical activity and its objects to adequately perceive organizational and legal actions from the direct exercise of state control.

The practical significance of the research results is that the provisions, conclusions and proposals presented in the study can be used for further scientific research aimed at improving the state control policy in the field of health care.

Recommendations on improving the policy of state control in the field of health care have been developed, proposals have been made to introduce mandatory medical insurance in Ukraine as an expedient step that will contribute to the unification of pricing for similar medical services that will be provided to insured persons; will stimulate citizens to take care of their health, as the contributions of a person who did not get sick during the insurance period (had a few illnesses) will decrease; will promote competition between treatment and prevention institutions of different forms of ownership and, as a result, will form a unified medical space of Ukraine; will facilitate the implementation of state control over the quality of medical care, compliance with medical standards in the diagnosis and treatment of patients.

The master's thesis contains 94 pages, 2 figures, a list of used sources of 65 items.

Keywords: the policy of state control, the sphere of health care, medical insurance, the quality of medical care.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	10
1.1. Сутність державної політики у сфері охорони здоров'я	10
1.2. Державний контроль в системі охорони здоров'я України.....	14
1.3. Основні ознаки державного контролю сфери охорони здоров'я	21
Висновки до розділу 1.....	26
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	28
2.1. Складові сучасної політики державного контролю у сфері охорони здоров'я України	28
2.2. Суб'єкти державного контролю у сфері охорони здоров'я	36
2.3. Аналіз діяльності КНП «Ставищенська лікарня» як закладу охорони здоров'я	43
Висновки до розділу 2.....	50
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	52
3.1. Державний контроль як засіб забезпечення якості медичної допомоги	52
3.2. Зарубіжна практика підвищення ефективності державного контролю у сфері охорони здоров'я України	64
Висновки до розділу 3	81
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	88

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кризина Н.П. Аналіз державної політики в галузі охорони здоров'я в працях українських учених. URL: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej3/txts/GALUZEVE/08-KRIZINA.pdf>
2. Руснак Л.М. Особливості державного управління діяльності у сфері охорони здоров'я // Держава та регіони. Сер.: Право. 2013. № 2. С. 58–63.
3. Скрипник О.А. Еволюція принципів формування та прийняття державно-управлінських рішень у системі державного управління у сфері охорони здоров'я в Україні // Держава та регіони. Сер.: Державне управління. 2013. № 2. С. 24–27.
4. Рогова О.Г. Теоретичні засади державного управління у сфері охорони здоров'я // Теорія та практика державного управління. 2012. Вип. 2. С. 50–55.
5. Долотенко Є.В. Особливості державного управління системою охорони здоров'я в Україні // Держава та регіони. Сер.: Державне управління. 2014. № 1. С. 89–95.
6. Радиш Я.Ф. Державне управління охороною здоров'я в Україні: генезис та тенденції розвитку: автореф. дис... д-ра наук з держ. упр.: 25.00.01. Київ, 2003. 35 с.
7. Чернецький В.Ю. Інституційний механізм реалізації державної політики в галузі охорони здоров'я. Економіка будівництва і міського господарства. 2012. Т. 8. № 4. С. 315–322.
8. Солоненко Н.Д. Державне управління перебудовою галузі охорони здоров'я в умовах обмежених ресурсів в Україні: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02. Київ, 2004. 20 с.
9. Чеканова Т.Д. Взаємодія адміністративних та політичних механізмів у системі управління охороною здоров'я: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02. Одеса, 2008. 20 с.
10. Литвинова О.Н. Економічні питання охорони здоров'я України. Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. 2012. № 1. С. 95–97.
11. Голованова І.А. Економічне обґрунтування реформи галузі охорони здоров'я: досвід постсоціалістичних країн та доцільність його впровадження в Україні. Економічний часопис – XXI. 2014. № 3–4(2). С. 19–22.
12. Літінська Я.Г. Деякі аспекти впровадження та вдосконалення форм контролю за якістю надання медичної допомоги. Медичне право України: правовий статус пацієнтів в Україні та його законодавче забезпечення (генезис. Розвиток, проблеми і перспективи вдосконалення): Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (17-18 квітня 2008 р. м.Львів) / Львів: Вид-во ЛОБФ „Медицина і право”, 2008. С. 149- 154.
13. Основи законодавства України про охорону здоров'я // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 4. Ст. 19.
14. Адміністративне право України. Загальна частина. Академічний курс: [підруч.] / за заг. ред. академіка НАПрН України О.М. Бандурки. Харків: Золота миля, 2011. 584 с.
15. Коломоєць Т.О. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник. Київ.: Юрінком Інтер, 2011. 576 с.

16. Адміністративне право України: словник термінів / За заг. ред. Т.О. Коломось, В.К. Колпакова; Держ. вищ. навч. закл. «Запоріз. нац. ун-т». Київ: Ін Юре, 2014. 520 с.

17. Медичне право України: Підручник / За заг. ред. С.Г. Стеценка. К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. 507 с.

18. Кісельова О. Державний контроль. Юридичний погляд. Аптека. 2008. С.23-25.

19. Строцький Р.Є. Публічне управління у сфері економіки. URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2017/may/2149/vnulpurn201582419.pdf>

20. Шатковський Я.М. Стандартизація у системі обов'язкового медичного страхування в Україні (адміністративно-правовий аспект): Дис.... канд. юрид. наук: 12.00.07. К., 2009. 206 с.

21. Кульгінський Є. Механізми децентралізації державного управління системою охорони здоров'я: європейський досвід. Державне управління та місцеве самоврядування. 2015. Вип. 2. С. 147-159

22. Єдинак Т.С. Контроль як функція державного управління: сутність та класифікація. Вісник Академії митної служби України. Серія : Державне управління. 2011. № 1. С. 26-31

23. Оксьом І.Г. Адміністративно-правові основи державного контролю у соціальній сфері. *Публічне право*. 2017. № 2. С. 64-72

24. Про систему громадського здоров'я. Закону України від 06.09.2022 № 2573-ІХ. URL: <https://ips.ligakon.net/document/T222573> (дата звернення: 12.06.2023)

25. Рожков Г.С. Державний контроль і нагляд в сфері охорони здоров'я. *Теорія та практика державного управління*. 2009. № 3. С. 1-5

26. Головончук І. Опікунська рада при закладі охорони здоров'я: як створити й організувати ефективну роботу: інформаційно-метод. посіб. / І. Головончук, Д. Непочатова, Л. Сідельнік. Київ, 2013. С. 60.

27. Стрельченко О.Г. Контроль як засіб забезпечення законності у сфері охорони здоров'я. *Адміністративне право і процес*. 2012. № 2. С. 66-72.

28. Стеценко С.Г. Адміністративне право України: навч. посіб. Вид. 3-тє, перероб. та доп. Київ: Атіка, 2011. 624 с.

29. Логвиненко Б.О. Публічне адміністрування сферою охорони здоров'я в Україні: теорія і практика: монографія. Київ: «МП Леся», 2017. 244 с.

30. Кульгінський Є. Механізми децентралізації державного управління системою охорони здоров'я: європейський досвід. Державне управління та місцеве самоврядування. 2015. Вип. 2. С. 147-159.

31. Про утворення Національної служби здоров'я України: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1101 // Офіційний вісник України. 2018. № 15. Ст. 507

32. Про затвердження Положення про Державну службу України з лікарських засобів та контролю за наркотиками: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 647 // Офіційний вісник України. 2015. № 72. Ст. 2354

33. Судова медицина. Медичне законодавство: підручник: у 2-х кн. / М.В. Банчук, В.Ф. Москаленко, Б.В. Михайличенко та ін. [За заг. ред. В.Ф.

Москаленка та Б.В. Михайличенка]. 2-ге вид., виправл. Кн. 2: Медичне законодавство: Правова регламентація лікарської діяльності. К.: ВСВ «Медицина», 2012. 496 с.

34. Про порядок контролю якості медичної допомоги: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 28 вересня 2012 р. № 752. Офіційний вісник України. 2012 р. № 94. Ст. 3830

35. Галімшина Г.В., Собакарь А.О. Державний контроль на автомобільному транспорті в Україні. Донецьк: ДЮІ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. 237 с.

36. Надюк З. О. Державне управління якістю медичної допомоги в системі охорони здоров'я в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з державного управління : спец. 25.00.02 «Механізми державного управління». Київ, 2006. 20 с.

37. Белей Є.Н. Контроль і нагляд у сфері охорони громадського здоров'я. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки. 2018. № 5. С. 41-48

38. Васечко Л. О. Місце сучасного медичного права у системі права України. Публічне право. 2016. № 3. С. 60-65.

39. Стеценко В. Ю. Обов'язкове медичне страхування як крок до вирішення багатьох проблем української медицини: правові засади. Публічне право. 2016. № 3. С. 48–53.

40. Гаудер Пол. Верховенство права в реальному світі / Пол Гаудер; [пер. з англ. Д. Вовк, В. Гончаров, К. Горобець та ін.; кер. проекту Д. Лученко; наук. ред. Д. Вовк]. Харків: Право, 2018. 392 с.

41. Склярєнко В. Є. Прогнозування впливу чинників соціальної динаміки на державне управління забезпеченням населення України лікарськими засобами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з державного управління : спец. 25.00.02 «Механізми державного управління». Київ, 2006. 18 с.

42. Державна політика у сфері охорони здоров'я : кол. моногр. : у 2 ч. / [кол. авт. ; упоряд. проф. Я. Ф. Радиш ; передм. та заг. ред. проф. М. М. Білинської, проф. Я. Ф. Радиша]. Київ : НАДУ, 2013. – Ч. 2. – 345 с.

43. Зюков О. Л. Сучасні підходи до визначення змісту поняття «якість медичної допомоги». Охорона здоров'я України. 2007. № 3–4 (27–28). С. 54–59.

44. Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства охорони здоров'я України щодо призначення та відпуску лікарських засобів і медичних виробів за рецептом. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 15.03.2023 № 494 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0520-23#Text>

45. Гринчук Ю.С., Шемігон О.І., Вихор М.В. Контроль як функція державного управління: економіко-правова сутність та механізм застосування. Ефективна економіка. 2019. № 4. URL: <http://ojs.dsau.dp.ua/index.php/efektyvna-ekonomika/article/view/1898>

46. Державна політика у сфері охорони здоров'я : кол. моногр. : у 2 ч. / [кол. авт. ; упоряд. проф. Я. Ф. Радиш ; передм. та заг. ред. проф. М. М. Білинської, проф. Я. Ф. Радиша]. Київ : НАДУ, 2013. Ч. 2. 345 с.

47. Краснова О.І., Плужнікова Т.В. Особливості механізму державного регулювання сфери охорони здоров'я. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 7.

C. 46-48

48. Москаленко О. Принципи загальнообов'язкового медичного страхування. Вісник Академії правових наук України. 2011. № 3. С.268– 276.

49. Кульгінський Є. Механізми децентралізації державного управління системою охорони здоров'я: європейський досвід. Державне управління та місцеве самоврядування. 2015. Вип. 2. С. 147-159

50. Стеценко В.Ю. Обов'язкове медичне страхування в Україні (адміністративно-правові засади запровадження): монографія. Київ: Атіка, 2010. 320 с.

51. Головкін О.В. Державний контроль і нагляд у сфері охорони довкілля як складова екологічної політики України // Часопис Київського університету права. 2011. № 4. С. 290-293

52. Крук В. Ю. Механізми реалізації державної екологічної політики в аспекті охорони довкілля на регіональному рівні. Дис канд.юрид. наук: 25.00.02. Одеса., 2009. 21 с.

53. Оболенський О. Ю. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни «Публічне управління» : наук. розробка / О. Ю. Оболенський, С. О. Борисевич, С. М. Коник. Київ : НАДУ, 2011. 56 с.

54. Sidelkovsky O. State, communal, departmental and private medical institutions in the single medical space of Ukraine: administrative and legal principles // Visegrad Journal on Human Rights. 2020. № 1. С. 196–200.

55. Кульгінський Є. Механізми децентралізації державного управління системою охорони здоров'я: європейський досвід. Державне управління та місцеве самоврядування. 2015. Вип. 2. С. 147-159

56. Майданик Р. А. Законодавство України в сфері охорони здоров'я: система і систематизація. Медичне право. 2013. № 2. С. 63-74

57. Краснова О.І., Плужнікова Т.В. Особливості механізму державного регулювання сфери охорони здоров'я. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 7. С. 46-48.

58. Правові аспекти фінансування охорони здоров'я в Україні. Правовий тиждень 2013. URL: <http://legalweekly.com.ua/index.php?id=16061&show=news&newsid=120434>

59. Рудий В. М. Законодавче забезпечення реформи системи охорони здоров'я в Україні. Київ : Сфера, 2005. 272 с.

60. Декларація внутрішнього аудиту Міністерства охорони здоров'я України. URL: <https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor.Declaration.pdf>

61. Мороз М.І. Державна політика охорони здоров'я в Україні та основні засади її практичної реалізації. Наукові праці МАУП. 2012. Вип. 4. С. 58-61

62. Князевич В.М., Авраменко Т.П., Короленко В.В. Перспективи розвитку публічного управління у сфері громадського здоров'я України в умовах системних змін. Вісник НАДУ при Президентіві України. 2016. №1. С. 56-65

63. Самооцінка стану здоров'я населенням України. URL: <https://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1042&page=2&t=7>

64. Del Puente A., Esposito A., Lombardi V., Bova A., Zecca R., Torella R. The complex interplay between health services administration, health professionals and

patients // A challenge to take up. *Recenti Prog Med.* 2013 Feb. Vol. 104 (2). P. 49–53.

65. Busse R. Health care systems in transition Germany / R. Busse, A. Riesberg. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe on behalf of the European Observatory on Health Systems and Policies, 2004. 220 p